Lietas Nr. 11331003813
Lietas arhīva Nr. KA03-0211-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Krimināļprocess Nr. 11331003813

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2015.gada 5.novembrī

Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētājs J.Dimpers,
tiesneši D.Skudra un S.Vasiļevska,
ar sekretāri I.Strucinsku, tulci L.Javorsku,
piedaloties prokuroram I.Cabulim,

sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ un cietušā /pers. B/ iesniegtajām apelācijas sūdzībām un Ludzas rajona prokuratūras prokurora Ivara Cabuļa iesniegto apelācijas protestu apelācijas kārtībā mutvārdu procesā atklātā tiesas sēdē Latgales apgabaltiesas telpās izskatīja krimināllietu, kurā ar Rēzeknes tiesas 2015.gada 15.jūnija saīsināto spriedumu

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām. Noteikts, ka pilns spriedums pieejams 30.06.2015. Pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā noteikts, ka /pers. A/ sodīts ar piespiedu darbu uz 60 stundām.

2015.gada 2.jūlijā Rēzeknes tiesa, labojot sprieduma daļā pamanīto pārrakstīšanās kļūdu, noteica, ka apsūdzētais sodāms ar piespiedu darbu uz 40 stundām.

Apmierināta cietušā /pers. B/ morālā kaitējuma kompensācija pilnā apjomā. Piedzīta no /pers. A/ cietušā /pers. B/ labā morālā kaitējuma kompensācija 1158 *euro* (lietas, 191., 192.-196.lapa, 205.-206.lapa).

Noklausījusies tiesneša, kuram uzdots referēt, ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus krimināllietā, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

konstatēja

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/, vadot transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, un proti, /pers. A/ 2012.gada 26.decembrī plkst.08.00, Rēzeknē, pa Atbrīvošanas alejas labo malu virzienā no Kosmonautu ielas uz Lubānas ielu vadīja transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, ar ātrumu ap 50 km/h. Uz kustības pārvada (viadukta), sākot bremzēšanu, /pers. A/ zaudēja automašīnas vadāmību un iebrauca pretējā kustības joslā, kur sadūrās ar pretim braucošo automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, kas brauca pa labo malējo kustības joslu virzienā no Lubānas ielas uz Kosmonautu ielas pusi.

Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā automašīnas /TL marka/ vadītājs /pers. B/ guva vidēja smaguma miesas bojājumus – kreisā liela kaula slēgtu lūzumu augšējā trešdaļā ar dislokāciju.

/pers. A/ pārkāpa šādas Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) prasības, kas paredzētas:

- 3.punktā – transportlīdzekļu braukšana Latvijā ir noteikta pa ceļa labo pusi;
- 10.punktā - ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai nenodarītu satiksmei bīstamas vai traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus;
- 97.punktā – uz ceļiem, kur ceļu satiksme notiek divos virzienos un ir četras vai vairākas braukšanas joslas, tajā ceļa pusē, kas paredzēta braukšanai pretējā virzienā, atļauts iebraukt, tikai nogriežoties pa kreisi vai apgriežoties braukšanai pretējā braukšanas virzienā;
- 112.punktā - transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā);
- 113.punktā – ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam ir jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc.

Minēto ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums atrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar iestājušās sekām – cietušajam /pers. B/ nodarītajiem vidējas pakāpes miesas bojājumiem.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā.

Apelācijas kārtībā spriedumu apstrīdēja cietušais /pers. B/, apsūdzētais /pers. A/ un Ludzas rajona prokuratūras prokurors.

Cietušais un apsūdzētais sakarā ar izlīgumu krimināllietu lūdz izbeigt. Apsūdzētais cietušajam pilnībā kompensēja morālo aizskārumu un materiālos zaudējumus. Cietušajam pret apsūdzēto pretenziju nav (lietas 201., 202.lapa).

Prokurors norāda, ka pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā tiesa nosprieda apsūdzēto sodīt ar piespiedu darbu uz 60 stundām. 02.07.2015. lēmumā par pārrakstīšanās kļūdas labošanu tiesa šo soda mēru laboja uz 40 stundām. Tāda tiesas rīcība ir nelikumīga un atrodas pretrunā ar LR Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 09.04.2015. lēmumā lietā Nr. SKK-195/2015 pausto atziņu, ka Krimināļprocesa likuma 474.pantā noteiktā pārrakstīšanās un matemātiskā aprēķina kļūdu labošana nav attiecināma uz tiesas nolēmumu rezolutīvajā daļā noteiktā soda grozīšanu vai papildināšanu.

Turklāt pirmās instances tiesa /pers. A/ izdarīto noziegumu nepamatoti atzina par smagu. Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu (redakcijā līdz 31.12.2012.) Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētais noziegums atzīstams par mazāk smagu, jo izdarīts aiz neuzmanības un sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, konstatējot apsūdzētajam atbildību mīkstinošu apstākli – cietušajam nodarīto kaitējumu daļēju atlīdzināšanu, tiesa kļūdaini piemēroja šā likuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) – vainīgais sekmēja citas personas nozieguma atklāšanu.

Pirmās instances tiesā lieta saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu izskatīta bez pierādījumu pārbaudes. Tajā pašā laikā, nosakot sodu, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ pieļautie Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi bija saistīti ar cita pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota transportlīdzekļa vadītāja pieļautiem Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem (/pers. A/, iespējams, mēģināja izvairīties no sadursmes ar šo transportlīdzekli, tāpēc sāka bremzēšanu). Tāds atzinums vērtējams kā lietas faktisko apstākļu analīze.

Tiesa nepamatoti piemēroja Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu. Tiesas secinājumu, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā kriminālprocess tika izbeigts nozieguma sastāva trūkuma pēc un valsts apsūdzības uzturētāji atteicās uzrādīt un uzturēt tiesā apsūdzību par /pers. A/ nodarījumu, lietas materiāli neapstiprina. Ņemot vērā nodarījuma juridisko sarežģītību, tajā bija nozīmētas vairākas ekspertīzes, lēmumi bija vairākkārt pārsūdzēti, tāpēc pirmstiesas izmeklēšanu līdz 2015.gada aprīlim nav pamata vērtēt kā apsūdzētā tiesību pārkāpšanu uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Tiesas noteiktais sods gan 40, gan 60 piespiedu darba stundas nav samērīgs un taisnīgs atbilstoši Krimināllikuma 46.pantam. Ar tādu sodu nav panākts taisnīgs krimināltiesisko attiecību noregulējums un nav sasniegts soda mērķis atbilstoši Krimināllikuma 35.panta prasībām.

Iepriekš minētie Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normu pārkāpumi atzīstami par Kriminālprocesa likuma 574.panta pirmās daļas pārkāpumu un būtisku pārkāpumu šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

Prokurors lūdz atcelt pirmās instances tiesas 02.07.2015. lēmumu par pārrakstīšanās kļūdas labošanu un visu spriedumu. Taisot jaunu spriedumu, atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļā paredzētā nozieguma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 140 stundām, neatņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības (lietas 214.lapa).

Apelācijas instances tiesas sēdē:

Apsūdzētais /pers. A/ iesniegto apelācijas sūdzību uzturēja pilnībā un sakarā ar izlīgumu ar cietušo lūdza kriminālprocesu izbeigt. Noklausījies tiesas pārbaudītos pierādījumus, apsūdzētais vēlējās dot liecības un paskaidroja, ka patlaban viņam ir sarežģīta situācija. Meklē darbu Rīgā, bet nezina vai atradīs. Īsti nezina, kur atradīsies un kādas būs iespējas strādāt noteiktās piespiedu darba stundas. Pagaidām viņam dzīves vieta ir nenoteikta. No soda izciešanas izvairīties nevēlas.

Cietušais /pers. B/ savu iesniegto apelācijas sūdzību atsauca un lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Prokurors protestu daļā par pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanu un jauna sprieduma taisīšanu neuzturēja. Pārējā daļā protestu uzturēja pilnībā. Starp apsūdzēto un cietušo noslēgto izlīgumu lūdza atzīt par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējusi iesniegtās apelācijas sūdzības un prokurora protestu, kā arī pārbaudītos pierādījumus, noklausījusies cietušā liecības un apsūdzētā paskaidrojumus, prokurora protestu daļēji atzīst par pamatotu. Rēzeknes tiesas 15.06.2015. spriedums atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto sodu mēru. Apsūdzētā iesniegtā apelācijas sūdzība ir nepamatota, tāpēc noraidāma.

Pirmās instances tiesas spriedumā konstatētie lietas faktiskie apstākļi, /pers. A/ vaina un darbību kvalifikācija pēc Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļas (likuma redakcijā līdz 26.12.2012.) pierādīta ar lietas materiāliem. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem pirmās instances tiesa pierādījumu pārbaudi neizdarīja. Apsūdzētais, viņa aizstāvis un pārējie procesa dalībnieki pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai piekrita. /pers. A/ apsūdzībā inkriminētie un pirmās instances tiesas spriedumā konstatētie lietas faktiskie apstākļi nav apstrīdēti.

Apelācijas instances tiesa prokurora viedokli, ka 02.07.2015. pirmās instances tiesa nedrīkstēja labot pārrakstīšanās kļūdu pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā, atzīst par nepamatotu.

No 11.06.2015. pirmās instances tiesas sēdes protokola izriet, ka 15.jūnijā tiesa pasludināja saīsināto spriedumu. Pilna sprieduma pieejamības dienu noteica 30.06.2015. (lietas 188.-189.lapa). Saskaņā ar saīsinātā sprieduma rezolutīvo daļu /pers. A/ sodīts ar piespiedu darbu uz 40 stundām (lietas 191.lapa). Vēlāk pieejamā pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā noteikts, ka /pers. A/ sodīts ar piespiedu darbu uz 60 stundām (lietas 196.lapa). Saīsinātā un pilnā sprieduma rezolutīvajās daļās atšķirības nevar būt. Tādējādi, pamanot pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā ieviesušos pārrakstīšanās kļūdu, pirmās instances tiesa pamatoti to laboja Kriminālprocesa likuma 474.pantā paredzētajā kārtībā, nosakot, ka /pers. A/ sodīts ar piespiedu darbu uz 40 stundām. Šajā gadījumā pārrakstīšanās kļūdas labošana nav vērtējama kā noteiktā soda grozīšana.

Prokurora viedokli, ka /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu apelācijas instances tiesa atzīst par pamatotu.

Noziegums izdarīts 26.12.2012. Atbilstoši 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, pārejas noteikumu 1. un 4.punktam persona, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms grozījumu spēkā stāšanās, saucama pie kriminālatbildības un sodāma saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kas bija spēkā nodarījuma izdarīšanas laikā. Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz 5 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu (redakcijā līdz 26.12.2012. likuma grozījumiem) mazāk smags noziegums ir aiz neuzmanības izdarīts nodarījums par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku ilgāku par 2 gadiem, bet ne ilgāku par 10 gadiem.

Pirmās instances tiesa pamatoti saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu apsūdzētajam konstatēja atbildību mīkstinošu apstākli – cietušajam nodarīto kaitējumu daļēju atlīdzināšanu. Apelācijas instances tiesa piekrīt prokurora viedoklim, ka šis atbildību mīkstinošais apstāklis paredzēts Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 4.punktā (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.).

Prokurora viedokli, ka, nosakot sodu, pirmās instances tiesa nevarēja ņemt vērā, ka /pers. A/ pieļautie Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi bija saistīti ar cita pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota transportlīdzekļa vadītāja pieļautiem Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem (/pers. A/, iespējams, mēģināja izvairīties no sadursmes ar šo transportlīdzekli, tāpēc sāka bremzēšanu), apelācijas instances tiesa atzīst par pamatotu.

Tāds faktiskais apstāklis /pers. A/ apsūdzībā nav inkriminēts. Pirmās instances tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu lietu iztiesāja bez pierādījumu pārbaudes. Apsūdzētais /pers. A/ inkriminētajā apsūdzībā sevi par vainīgu atzina pilnīgi. Apsūdzētajam tiesa izskaidroja pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas – ka tādā gadījumā spriedumu par lietas faktiskajiem apstākļiem viņš apstrīdēt nevarēs. /pers. A/ aizstāvis un citi procesa dalībnieki lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes piekrita (lietas 188.-189., 190.lapa). Tādējādi, neveicot pierādījumu pārbaudi, pirmās instances tiesa nevarēja konstatēt, ka /pers. A/ pieļautie Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi bija saistīti ar cita pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota transportlīdzekļa vadītāja pieļautiem Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem (/pers. A/, iespējams, mēģināja izvairīties no sadursmes ar šo transportlīdzekli, tāpēc sāka bremzēšanu). Šis atzīstams par lietas faktisko apstākli. Apelācijas instances tiesa to izslēdz no apstākļiem, kuri ņemami vērā, nosakot apsūdzētajam sodu.

Vērtējot prokurora protesta pamatotību par to, ka pirmās instances tiesa, nosakot sodu, nepamatoti piemēroja Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, apelācijas instances tiesa ņem vērā lietā esošās ziņas.

Noziegums izdarīts 26.12.2012. Procesa virzītājs 21.05.2013. kriminālprocesu daļā pret /pers. A/ izbeidza saprātīgu šaubu dēļ par viņa vainu, bet kriminālprocesu turpināja, lai noskaidrotu personu, kura traucēja brukšanu /pers. A/ (lietas 60.-62.lapa). Sakarā ar cietušā /pers. B/ sūdzībām

10.09.2013. Ģenerālprokuratūra procesa virzītāja lēmumu par lietas izbeigšanu daļā pret /pers. A/ atcēla un lietu nodeva policijai pirmstiesas izmeklēšanas turpināšanai (lietas 85.-87.lapa). 28.12.2013. procesa virzītājs pieņēma lēmumu par kriminālvajāšanas uzsākšanu pret /pers. A/ pēc Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļas (lietas 100.lapa). 13.01.2013. (acīmredzami 2014.gadā) Rēzeknes prokuratūras prokurors atcēla procesa virzītāja lēmumu par lietas nodošanu kriminālvajāšanas uzsākšanai un lietu nodeva policijai pirmstiesas izmeklēšanas turpināšanai (lietas 103.-104.lapa).

Procesa virzītājs nopratināja liecinieku un ekspertu - auto tehniķi, un 12.03.2014. atkārtoti kriminālprocesu daļā pret /pers. A/ izbeidza saprātīgu šaubu dēļ par viņa vainu, bet kriminālprocesu turpināja, lai noskaidrotu personu, kura traucēja brukšanu /pers. A/ (lietas 108.-109.lapa). Sakarā ar cietušā /pers. B/ sūdzībām 22.01.2015. Rēzeknes prokuratūras virsprokurors procesa virzītāja lēmumu par lietas izbeigšanu daļā pret /pers. A/ atcēla un lietu nodeva policijai pirmstiesas izmeklēšanas turpināšanai (lietas 139.-140.lapa).

17.03.2015. procesa virzītājs pieņēma lēmumu par kriminālvajāšanas uzsākšanu pret /pers. A/ pēc Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļas (lietas 147.lapa). Rēzeknes prokuratūras 3 prokurori atteicās no piedalīšanās šajā kriminālprocesā, jo uzskatīja, ka lietā nav pierādījumu, lai celtu apsūdzību /pers. A/ (lietas 149., 150.-151., 152.lapa). 20.03.2015. Latgales tiesas apgabala virsprokurors lietu nosūtīja Ludzas rajona prokuratūrai (lietas 153.lapa).

02.04.2015. /pers. A/ celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 260.panta 1.[1] daļas (155.lapa). 17.04.2015. pieņemts lēmums par lietas nodošanu tiesai /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 260.panta 1.[1] daļas (lietas 160.lapa).

Pirmās instances tiesā lieta iztiesāta 11.06.2015. (lietas 188.lapa). Sakarā ar apelācijas sūdzībām un protestu apelācijas instances tiesā lieta saņemta 13.07.2015. (lietas 212.lapa), nozīmēta iztiesāšanai 09.10.2015. (lietas 217.lapa). Plānotajā laikā tiesas sēde nenotika, jo apsūdzētais /pers. A/ uz tiesas sēdi neieradās (lietas 223.lapa).

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Krimināllikuma 49.[1]panta pirmajā daļā noteikts, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var:

1) šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt;

2) noteikt sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā;

3) noteikt citu, vieglāku soda veidu, nekā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēts likumā.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto kriminālprocesa virzību, apelācijas instances tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā nav pārkāptas /pers. A/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un Krimināllikuma 49[1].panta noteikumu piemērošanai nav pamata. Procesa virzītāja - policijas pieņemto lēmumu pārsūdzēšana un atcelšana, dažu prokuroru atteikšanās celt apsūdzību nav atzīstama par kriminālprocesa neattaisnotu novilcināšanu un nav saistāma ar Krimināllikuma 49.[1] pantu – soda noteikšanu, ja nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Tāds risinājums atbilst Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta risinājumiem 2011.gada 3.maija lēmumā lietā Nr.SKK-202/2011 un 2013.gada 4.oktobra lēmumā lietā Nr. SKK –J-513-2013. No šiem lēmumiem izriet:

likuma „Par tiesu varu" 1.panta ceturtā daļa nosaka, ka katrai personai ir tiesības uz tiesas lietas iztiesāšanu likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā;

Kriminālprocesa likumā noteiktā krimināllietu iztiesāšanas kārtība paredz tiesas spriedumu, lēmumu pārsūdzēšanu. Tiesas nolēmumu pārsūdzēšana ir saistīta ar krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulēšanu, lietas izskatīšanu taisnīgā un objektīvā tiesā. [..] Kriminālprocesa likuma 14.pantā ir paredzētas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Tiesas nolēmumu pārsūdzēšana, krimināllietas jauna izskatīšana nav atzīstama par kriminālprocesa neattaisnotu novilcināšanu un nav saistāma ar Krimināllikuma 49.[1] pantu – soda noteikšanu, ja nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Tiesas kļūda, kura pārsūdzēšanas un lietas jaunas izskatīšanas rezultātā tiek labota, nav atzīstama par Krimināllikuma 47.pantā paredzēto atbildību mīkstinošu apstākli, kas ietekmē sodu. Labojot zemāku instanču tiesu kļūdas, tiek panākts taisnīgums.

Pēc apelācijas instances tiesas ieskata šajos lēmumos norādītie argumenti attiecas arī uz pirmstiesas kriminālprocesu.

Vērtējot iepriekš minētās ziņas, apelācijas instances tiesa prokurora protestu šajā daļā atzīst par pamatotu. Apelācijas instances tiesa nekonstatē Krimināllikuma 49.[1]panta pirmajā daļā paredzētos apstākļus, tāpēc, nosakot /pers. A/ sodu, tos ņemt vērā nav pamata.

Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu kriminālprocesu izbeigt sakarā ar izlīgumu, apelācijas instances tiesa ņem vērā lietā esošās ziņas.

Pēc pirmās instances tiesas pilnā sprieduma pieejamības dienas – 02.07.2015. apsūdzētais /pers. A/ un cietušais /pers. B/ Valsts probācijas dienesta Rēzeknes teritoriālajā struktūrvienībā šajā krimināllietā labprātīgi noslēdza izlīgumu. Tā priekšmets – 26.12.2012. /pers. A/, vadot transportlīdzekli, pārkāpa CSN un izraisīja transportlīdzekļu sadursmi, kā rezultātā cietušajam nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi. /pers. B/ apstiprināja, ka /pers. A/ viņam atlīdzināja morālo kaitējumu 500 euro un materiālo zaudējumu 60 euro. Izlīguma sēdes laikā /pers. A/ samaksāja /pers. B/ 1160 euro. Cietušajam morāla vai materiāla veida pretenziju pret apsūdzēto nebūs. Viņiem nav iebildumu, ja kriminālprocess pret apsūdzēto tiks izbeigts saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 379.panta pirmās daļas 2.punktu Krimināllikuma 58.panta otrajā daļā noteiktajos gadījumos vai var tikt atzīts par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli (lietas 208., 209, 210.lapa).

Krimināllikuma 58.panta pirmā daļa nosaka, ka no kriminālatbildības var atbrīvot personu, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, kuram gan ir šajā likumā paredzētā nodarījuma pazīmes, bet ar kuru nav radīts tāds kaitējums, lai vajadzētu piespriest kriminālsodu.

Krimināllikuma 58.panta otrā daļa nosaka, ka personu, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, izņemot noziedzīgus nodarījumus, kuru rezultātā iestājusies cilvēka nāve, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja ir izlīgums ar cietušo vai viņa pārstāvi un persona pēdējā gada laikā nav tikusi atbrīvota no kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, noslēdzot izlīgumu, un pilnīgi novērsusi ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai atlīdzinājusi nodarīto zaudējumu.

Kriminālprocesa likuma 379.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka tiesa var izbeigt kriminālprocesu, ja persona, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, ir izlīgusi ar cietušo vai viņa pārstāvi Krimināllikumā noteiktajos gadījumos.

Apelācijas instances tiesas sēdē cietušais /pers. B/ savu apelācijas sūdzību atsauca un lūdza pirmās instances tiesas spriedumā /pers. A/ noteikto sodu atstāt negrozītu. /pers. B/ liecināja, ka /pers. A/ izraisītajā ceļu satiksmes negadījumā viņam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums. Sakarā ar to bija noteikta un vēl arvien saglabājas 2.invaliditātes grupa. Ar nodarīto traumu mokās visu laiku – jūt sāpes, grūti pārvietoties, nevar darīt to, ko darīja iepriekš, traumas sekas vēl nav likvidētas. Rehabilitācijai trūkst līdzekļu. Kājas traumas dēļ cietušais nevar braukt ar automašīnu, kurai ir mehāniskā ātrumkārba, tas ir, nevar strādāt iepriekšējā darbā. Cieta visa viņa ģimene. Tagad mācās E-kategorijas autovadītāju kursos, lai varētu vadīt automašīnu ar automātisko ātrumkārbu. Interesējas par atbilstoša darba iespējām uz attiecīgi aprīkotas kravas automašīnas, bet tādu darba devēju vēl nav atradis. Pēc prokurora savāktajiem vainas pierādījumiem /pers. A/ pirmās instances tiesas sēdē sevi par vainīgu atzina pilnīgi un daļēji atlīdzināja nodarīto kaitējumu. Pēc pirmās instances tiesas sēdes, noslēdzot izlīgumu, /pers. A/ atlīdzināja atlikušo kaitējumu. Materiālo pretenziju pret apsūdzēto nav.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 21.jūnija lēmumā lietā Nr.SKK-319/2011 norādīja, ka tiesai ir tiesības piemērot Krimināllikuma 58.panta pirmās daļas un Kriminālprocesa likuma 379.panta pirmās daļas 1.punkta normas, bet tas nav tiesas pienākums.

Vērtējot iepriekš minētās ziņas, apelācijas instances tiesa apsūdzētā lūgumu par kriminālprocesa izbeigšanu sakarā ar izlīgumu atzīst par nepamatotu. /pers. B/ iebilst pret kriminālprocesa izbeigšanu sakarā ar izlīgumu. Cietušais ar savām darbībām nekādā veidā ceļu transporta negadījumu

neveicināja. Tā rezultātā iestājušās sekas iespaido cietušā dzīvi joprojām – viņš ne tikai jūt fiziskas sāpes, bet uzjūt arī psiholoģisku diskomfortu – nevar strādāt iepriekšējo darbu, viņam saglabājas invaliditāte, zaudētās veselības dēļ grūti integrēties sabiedrībā.

Krimināllikuma 260.panta 1.[1]daļas sankcija redakcijā līdz 01.04.2013. paredzēja brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz 5 gadiem vai piespiedu darbu, vai naudas sodu. Pirmās instances tiesa pamatoti /pers. A/ sodīja ar piespiedu darbiem uz 40 stundām. Pirmās instances tiesa pareizi norādīja, ka piespiedu darbu piemērošana /pers. A/ pietiekamā apjomā garantēs kriminālsoda mērķu sasniegšanu, tostarp arī pildīs vispārējās prevencijas mērķus un atturēs citas personas no pārkāpumu izdarīšanas. Strīda par šo soda veidu nav. Krimināllikuma 40.panta pirmā daļa nosaka, ka piespiedu darbu nosaka uz laiku no 40 līdz 280 stundām. Apelācijas instances tiesa prokurora protestu daļā par soda mēra noteikšanu atzīst par daļēji pamatotu. Tajā pašā laikā soda mērs /pers. A/ nosakāms tuvāk minimālajai robežai.

Nosakot apsūdzētajam sodu, apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta noteikumiem, ņem vērā nozieguma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un atbildību mīkstinošos apstākļus. Ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi, tas ir, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

/pers. A/, vadot automašīnu, netika galā ar tās vadību, iebrauca pretējā braukšanas virziena joslā (katrā virzienā ir 2 braukšanas joslas) un izraisīja sadursmi ar pretējā virzienā pa malējo joslu braucošo /pers. B/ vadīto automašīnu, izdarot mazāk smagu noziegumu. Rezultātā cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi. Šīs sekas cietušais izjūt vēl arvien, tās būtiski ietekmē /pers. B/ dzīvi.

Par /pers. A/ atbildību mīkstinošiem apstākļiem apelācijas instances tiesa atzīst:

Krimināllikuma 47.panta pirmā daļas 4.punktā paredzēto – vainīgais labprātīgi atlīdzināja nodarīto zaudējumu;

saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošiem apstākļiem apelācijas instances tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, kā arī izlīgumu ar cietušo.

Apelācijas instances tiesa no pirmās instances tiesas sprieduma izslēdz šādus apstākļus, kuri bija ņemti vērā, nosakot sodu:

/pers. A/ pieļautie ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi bija saistīti ar cita, pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrota transportlīdzekļa vadītāja pieļautiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem (/pers. A/, iespējams, ir mēģinājis izvairīties no sadursmes ar šo transportlīdzekli, tādēļ sācis bremzēšanu);

Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu – tiesa var sodu mīkstināt, ja konstatēts, ka nav ievērotas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Rēzeknes tiesas 2015.gada 15.jūnija spriedumu atcelt daļā par /pers. A/ noteikto sodu.

/pers. A/ sodīt ar piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Pilns nolēmums Latgales apgabaltiesas kancelejā pieejams 24.11.2015.

Nolēmumu 10 dienu laikā var pārsūdzēt vai noprotestēt par Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajiem kasācijas iemesliem Augstākajā tiesā, kasācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs *(personiskais paraksts)* J.Dimpers
Tiesneši *(personiskais paraksts)* D.Skudra
(personiskais paraksts) S.Vasiļevska